

PROFIL DIONIKA PONOVO U AKCIJI

Piše: Branka Mraović

Promicanje održivog razvoja i prostornog načina razmišljanja znanstvenim i stručnim skupovima o profilu dionika u organizaciji Geodetskog fakulteta i Katedre za organizacijsku teoriju i menadžment

Održivi je razvoj prilika za geoprostornu zajednicu da se nametne kao važan dionik u rješavanju globalnih problema i aktivno pridonese suzbijanju siromaštva u svijetu kao glavnog cilja programa UN-a do 2030. g. Da bi to bilo moguće, moramo naučiti prostorno misliti.

OKVIR

Ovi akademski vođeni skupovi ostat će, po mišljenju sudionika, zapamćeni po iznimnoj kvaliteti debata i polemika u sesijama, otvorenosti dijaloga i izvrsnim individualnim doprinosima čime je dan malen, ali važan prilog kritičkome mišljenju u najboljim manirima europske tradicije ne samo na zagrebačkome sveučilištu nego i šire, te je naglašena važnost tehničke inteligencije kao ključnog dionika društvenog napretka. Održivi je razvoj šansa za geoprostornu zajednicu da se nametne kao važan dionik u rješavanju globalnih problema i aktivno pridonese suzbijanju siromaštva u svijetu kao glavnog cilja programa UN-a do 2030. g. Da bi to bilo moguće, moramo naučiti prostorno misliti.

Uvod: Čemu interdisciplinarna debata?

Na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nastavljaju se razgovori o profilu dionika u geodeziji i geoinformatici čiji je cilj povezati gospodarstvenike i akademsku zajednicu te pridonijeti otvaranju struke prema drugim strukama. Njegovanjem dijaloga između Fakulteta i njegove šire mreže dionika osigurava se povratna informacija važna za proces izvođenja nastave i njegovo povezivanje s poslovnim sektorom i institucijama u geodeziji i geoinformatici, a to je ideja koja se posebno promiče znanstveno-nastavnim projektom „Profil dionika“. Ovaj je projekt započeo 2013. g. i zamišljen je kao edukativna mreža o geodetskom sektoru i geoprostornoj domeni koja povezuje stručna i znanstvena istraživanja iz područja tehničkih i društvenih znanosti i otvorena je prema studentima, znanstvenicima i gospodarstvenicima u zemlji i inozemstvu. Njegov je cilj razmjena istraživačkog rada i organiziranje stručnih i znanstvenih skupova te pružanje pomoći studentima u njihovom karijernom usmjeravanju. Autorica i voditeljica projekta „Profil dionika“ je prof. dr. sc. Branka Mraović, a nosilac je ove aktivnosti Katedra za organizacijsku teoriju i menadžment u suradnji s drugim katedrama Fakulteta, Upravom Fakulteta i geodetskim institucijama i tvrtkama. Konferencija o kojoj izvještavamo je peti skup u kontinuitetu o profilu dionika u geodeziji i geoinformatici koji je proizašao iz ovog znanstveno-nastavnog projekta.

Ohrabreni uspjehom dosadašnjih aktivnosti, za koje se pokazalo da postoji vrlo velik interes prakse, ali i šire javnosti, organizatori su se odlučili za nove korake. Treći znanstveno-stručni skup održan je 2. listopada 2015. g. na Geodetskom fakultetu u Zagrebu, a Druga međunarodna znanstvena interdisciplinarna konferencija trajala je od 26. do 27. studenog 2015. g. Geoprostorna je zajednica u službi održivog razvoja bila krovna tema koja je prirodno izbila u prvi plan na oba skupa s obzirom na činjenicu da je 2015. godina u kojoj su doneseni ključni dokumenti UN-a o održivom razvoju, kao i dokumenti kojima se neposredno traseraju budući trendovi razvoja geoprostorne industrije. Činjenica da se geoprostorna industrija stalno širi konvergencijom sa svim drugim sektorima gospodarstva za profesiju predstavlja veliku priliku, ali nosi i brojne izazove. Očekuje se da u idućih pet do deset godina većina značajnih promjena u geoprostornoj industriji neće doći jednom pojedinačnom tehnologijom, nego povezivanjem mnogostrukih tehnologija i politika, a to znači da će i dalje rasti potrebe za interdisciplinarnim pristupom. U svakom slučaju, ove promjene iziskuju debatu, sučeljavanja pozicija i razmjene mišljenja.

Znanstveno-stručni skup „Profil dionika u geodeziji 3: TEHNOLOŠKI RAZVITAK I PROFESIJE U GEODEZIJI I GEOINFORMATICI“

Dana 2. listopada 2015. na Geodetskom fakultetu u organizaciji Katedre za organizacijsku teoriju i menadžment održan treći stručno-znanstveni skup „Profil dionika u geodeziji 3: Tehnološki razvitak i profesije u geodeziji i geoinformatici“ u suradnji s Centrom za transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskom komorom ovlaštenih inženjera geodezije i HUP-ovom Udrugom geodetsko-geoinformatičke struke. Autorica koncepta i programa skupa bila je prof. dr. sc. Branka Mraović. Kao i prethodnih godina, skup kojem su prisustvovali brojni uglednici: znanstvenici, stručnjaci, praktičari, vježbenici i studenti iz geodetske struke i s njom povezanih profesija, bio je iznimno dobro posjećen – ukupno 85 sudionika, predavača i polaznika iz 11 hrvatskih gradova: Bjelovara, Cresa, Čakovca, Karlovca, Darde, Omiša, Petrinje, Splita, Varaždina, Virovitice i Zagreba. Hrvatska geodetska scena tog se dana preselila na Geodetski fakultet u Zagrebu, što je bila prava radost za profesiju, dokaz njezino munjevitog razvoja i prodora u sve sfere ljudske djelatnosti.

Program znanstveno-stručnog skupa u cijelosti je realiziran u ozračju optimizma i dobrog raspoloženja. Zahvaljujući sjajnom odazivu naših gostiju predavača, duhovno znatiželjnim, dobronamjernim i inteligentnim polaznicima i nadahnutim i šarmantnim moderatorima sesija: prof. dr. sc. Željku Bačiću, doc. dr. sc. Draženu Tutiću, dipl. ing. geod. Robertu Paju i doc. dr. sc. Rinaldu Paaru, debate su trajale je od 9:00 ujutro do 21:00 uvečer, uz pauzu za ručak i odmore za kavu i voće. Ukupno je održano 7 sesija.

Skup je bio nastavak debate započete na radionici „Profil dionika u geodeziji: Kako povezati gospodarstvenike i akademsku zajednicu?“ koja je održana 27. rujna 2013. na Geodetskom fakultetu u Zagrebu u okviru Dana fakulteta i debate na znanstveno-stručnom skupu „Profil dionika u geodeziji 2: Poslovne prakse u geodeziji“ koji je održan 29. rujna 2014. na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u okviru Dana otvorenih vrata fakulteta: www.dionici.geof.unizg.hr/profil/

Cilj stručno-znanstvenog skupa iz 2015. bila je analiza trenutačnog stanja profesije, sagledavanje budućih trendova i pomoć mladima u njihovom karijernom usmjeravanju. Govornici i sudionici na skupu bili su ugledni znanstvenici, uspješni gospodarstvenici i stručnjaci iz područja geodezije i geoinformatike i srodnih disciplina, ali i iz drugih sektora gospodarstva koji trebaju geoprostorne informacije.

Skup je otvorio dekan Geodetskog fakulteta prof. dr. sc. Damir Medak koji je dan ranije stupio na dužnost. Visoke je goste nakon toga pozdravila i polaznicima predstavila predsjednica Organizacijskog odbora prof. dr. sc. Branka Mraović, koja je bila voditeljica skupa. U ime HUP-a geodetsko-geoinformacijske struke sudionike je pozdravio Damir Pahić, a čast je predavljanja Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije ove godine pripala Robertu Paju, prekaljenom borcu za povezivanje biznis sektora s akademskom zajednicom.

Specijalni gost stručno-znanstvenog skupa bio je prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije Sveučilišta u Zagrebu koji je održao iznimno zapaženo uvodno predavanje pod nazivom „Poticanje akademskog poduzetništva: Što ono znači za praksu i akademsku zajednicu?“. U nadahnutom izlaganju profesor Šimpraga ponudio je u primjerima iz svoje bogate životne i radne karijere čitav dijapazon ideja kako znanstvenik može svoje znanje i vještine pretvoriti u unosan posao, što je oduševilo nazočne.

OKVIR: TEHNO- OPTIMISTI I TEHNO-PESIMISTI

Profesorica Mraović, šef Katedre za organizacijsku teoriju i menadžment, u uvodnom je izlaganju pod nazivom „Utjecaj globalnih transformacija na inženjerske profesije: Tehno-optimisti i tehnopesimisti“ naglasila da digitalno doba mijenja naš život, običaje, način razmišljanja i ophođenja s ljudima. Tehnološki razvitak iznjedrio je u „Velikom društvu“ („Big Society“) nove i još uvijek prilično maglovite paradigme kojima se ove promjene promišljaju, analiziraju i semantički definiraju.

U trećem su tisućljeću u prvi plan izbili novi pojmovi koje nije poznavalo tradicionalno mišljenje, kao što su digitalna demokracija, e-Vlada, e-gradanin, cyber-kriminal, cyber-kultura, web 2.0, web 3.0 ili „semantički web“, web 4.0, internet stvari (the Internet of Things). Kao posljedica ovog tehnološkog napretka i njegovih budućih implikacija pojavile su se dvije škole mišljenja: tehnopoptimisti i tehnopesimisti. Tehnopoptimisti imaju ogromno povjerenje u ideju društva u kojem će računalima kontrolirani roboti imati um koji će nadmašivati ljudske sposobnosti i biti u stanju rješavati sve probleme čovječanstva. S druge strane,

težno-pesimisti skreću pozornost na negativne implikacije ovih procesa kao što su gubitak privatnosti, pomanjkanje individualne autonomije i negativni socijalni i psihološki učinci na ljudske odnose.

U središtu je interesa ovog skupa bilo pitanje na koji način tehnološki razvitak mijenja profesiju inženjera geodezije i geoinformatike. Tehnološki razvitak zahtijeva prilagodbe tvrtki stalno promjenjivoj poslovnoj okolini, ali i omogućuje korištenje i povezivanje prostornih i neprostornih podataka. Na taj način geodetski sektor povezuje različite sektore gospodarstva s lokalnom samoupravom i povećava konkurentnost hrvatskog gospodarstva. U konačnici, ova svestranost, interdisciplinarnost i diverzifikacija poslova unutar geodetskog sektora, ali i okretanje prema srodnim djelatnostima, za tvrtke znači veću konkurentnost i veću dobit. U mrežnom društvu nitko nije usamljen otok, pa smo zato i ovu debatu vodili interdisciplinarno, odnosno zanimalo nas je što možemo naučiti i od drugih profesija. Središnja tema stručno-znanstvenog skupa bila je doprinos profesija u geodeziji i geoinformatici gospodarskom razvoju Republike Hrvatske i održivom razvoju.

Iako su radovi na dosad održanim znanstvenim i stručnim skupovima o profilu dionika u geodetskom sektoru uvijek bili na visokoj razini, Profil 3 ostat će u srcima sudionika kao poseban doživljaj osjećaja ponosa zbog uspona profesije – tema je očito bila dobro odabrana, jednako kao i trenutak u kojem se o njoj razgovaralo. Ohrabruje da su se naši veoma zaposleni gospodarstvenici vrlo rado odazvali na poziv da govore za studente i vježbenike. Njihova izlaganja pokazala su da hrvatski geodetski sektor ima, što se znanja tiče, direktore na svjetskoj razini te da je sposoban odolijevati svjetskim izazovima. Darko Car, direktor tvrtke CadCom d.o.o, koji je posebno za ovaj skup donio svoj kreativni rad – bespilotnu letjelicu, govorio je o utjecaju Pravilnika o bespilotnim letjelicama na privatni sektor. Robert Paj iz Zavoda za fotogrametriju d.o.o. proveo je analizu rasprave o bespilotnim letjelicama, što je izazvalo žestoku debatu. Naši su govornici očito bili inspirativni jer je skup potaknuo i neke druge profesore Geodetskog fakulteta da nakon njega također organiziraju radionice o ovom važnom „čudu tehnike“ unutar geodetskog sektora.

Posebno je zapažen bio nastup Branka Ćurića, direktora tvrtke Metra d.o.o. iz Bjelovara, koji je svoje izlaganje usredotočio na promjenu sadržaja rada unutar profesije pod utjecajem tehnološkog razvoja. Predavanje Damira Pahića, direktora Zavoda za fotogrametriju d.o.o, bilo je edukativno i informativno kao i uvijek. Govorio je o poslovnim strategijama za nove tehnologije te je svojom neiscrpnom energijom u značajnoj mjeri pridonio kvaliteti cjelokupne debate na skupu. Još je jedna ekipa geodetskih rukovodilaca impresionirala sudionike: Verica Zalović iz Geocentra d.o.o. Čakovec, Milenko Kuidid iz Geodata Projekt d.o.o. i Zlatan Novak iz Vektra d.o.o. Varaždin podijelili su s polaznicima svoja ogromna znanja o tehnološkim iskoracima i inovativnom ponašanju u geodetskom sektoru. No, unatoč tehnološkome boomu koji je sve ostavio bez daha, sudionici su uz osmijeh, emocije i veliko odobravanje pozdravili izlaganje Dijane Dudok, voditeljice Samostalne službe za pravne poslove i vođenje ljudskih potencijala iz DGU-a, i njenu poruku „Ljudi su najveće bogatstvo tvrtke“. Njezini kolege iz DGU-a: Tomislav Ciceli, voditelj Službe za nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka, i Sanja Zekušić, savjetnik specijalist u Uredu ravnatelja, i ovom su prigodom potvrdili svoje povjerenje u tehnološki razvoj kao priliku za poslovne iskorake. Iako vjerni partner konferencija Profila dionika, FINA je prvi put na stručno-znanstvenom skupu nastupila na Profilu 3 – vrijedne informacije o historijatu Agencije dale su Anđelka Buneta, predsjednica Uprave Fine, i Branka Viduka, viša savjetnica.

Zapaženo izlaganje imao je studentski tim u sastavu Franke Grubišić i Petra Delača koji su predstavili Hrvatsko kartografsko društvo uz budno oko svog dionika komentatora prof. dr. sc. Miljenka Lapainea. Tradicionalno prijateljstvo s Fakultetom potvrdio je nastup ekipe iz Geodetske tehničke škole Zagreb – Zlatan Soldo i Ratko Medan predvođeni ravnateljicom Škole Biserkom Maurer. Boje Geodetskog fakulteta uspješno su branili prof. dr. sc. Damir Medak s vrlo informativnim izlaganjem o bazama podataka u poslovnom sektoru, doc. dr. sc. Vesna Poslončec Petrić s vrijednim izlaganjem o zaštiti intelektualnog vlasništva, doc. dr. sc. Andrija Krtalić koji je unatoč poodmaklom terminu svog izlaganja o vremenskoj domeni prostornih podataka zadržao humor i dobre vibracije, i doc. dr. sc. Rinaldo Paar s važnim prilogom o tome kako prepoznati tehnološki razvitak kao priliku za profesionalni razvitak i karijeru.

Održani stručno-znanstveni skup pokazao je da su geodezija i geoinformatika područja u sponu i naglom razvoju, što znači da je riječ o prosperitetnim profesijama. Trendovi razvoja u geodetskom sektoru doista su globalni trendovi, a prijenos znanja iz vodećih centara izvrsnosti u geoprostornoj domeni izvrsno je organiziran, uspješan i munjevit. Kako se nositi sa šokom budućnosti? Nedvojbeno je da je riječ o procesima koji od inženjera/ki zahtijevaju stalno učenje, prihvaćanje promjena i spremnost na prilagođavanje.

Budući trendovi razvoja u geoprostornoj domeni odnose se na transparentnost i diobu podataka. Zadnjih smo godina suočeni s velikim brojem fundamentalnih promjena koje utječu na profesiju.

Novе tehnologije i nove poslovne mogućnosti omogućile su inženjerima geodezije da prošire svoja znanja, vještine i kompetencije, što povećava mogućnosti njihove zapošljivosti i otvara prilike za bolje zarade. Temeljem europskog zakonodavnog i regulatornog okvira pokrenuto je više inicijativa kojima se provodi implementacija nove filozofije prostora i novog koncepta geoprostorne domene. Očito je da je popularna kralatica iz prvih godina trećeg tisućljeća „Misli globalno, djeluj lokalno“ u cijelosti realizirana. Zaista je uzbudljivo biti inženjer/ka geodezije i geoinformatike u 21. stoljeću!

DRUGA MEĐUNARODNA INTERDISCIPLINARNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA: „Zapadni Balkan susreće Europsku uniju: Zbivanja u geoprostornoj domeni i održivi razvoj“

UN o održivom razvoju

2015. je bila godina u kojoj su, napokon, nakon desetljeća i pol žestokih debata doneseni ključni dokumenti UN-a koji sadrže usuglašene stavove o održivom razvoju mnogobrojnih dionika ove globalne organizacije, kao i dokumenti kojima se regulira pozicija geoprostorne zajednice u tim procesima. Implementacija informacijskih infrastruktura u geoprostornu domenu pretpostavlja suradnju, međusobno razumijevanje i koordinaciju dionika na regionalnoj i globalnoj razini pod okriljem nadnacionalnih agencija među kojima UN zauzima ključnu poziciju. U UN-ovom Programu održivog razvoja do 2030. g, koji je usvojen u rujnu 2015. na Generalnoj skupštini UN-a, naglašava se želja da se ostvari održivi razvoj u sve tri dimenzije – ekonomskoj, socijalnoj i ekološkoj, na uravnotežen i integriran način. Program predstavlja kontinuitet politike koja je zacrtana u UN-ovim Ciljevima milenijskog razvoja (the UN Millennium Development Goals – MDGs).

U obliku 17 ciljeva i 169 podciljeva koji se definiraju kao „sveobuhvatni, dalekosežni i usmjereni na ljude“ postavljen je niz univerzalnih trendova koji će transformirati svijet. Ovim se dokumentom žele mobilizirati

sve zemlje i dionici da surađuju u realizaciji temeljnih zadataka i svrha održivog razvoja, od kojih posebno izdvajamo:

- Iskorijenjivanje siromaštva u svim oblicima i dimenzijama (Preambula)
- Smanjivanje nejednakosti unutar i između država (Cilj 10)
- Promicanje miroljubivih i inkluzivnih društava za održivi razvoj (Cilj 16).

Da bi se osigurala njegova implementacija tijekom višegodišnjeg procesa, program zahtijeva obnovljena globalna partnerstva u koja su uključene vlade, civilni sektor, privatni sektor, sustav Ujedinjenih naroda i drugi dionici, pri čemu je potrebna mobilizacija svih raspoloživih resursa. UN-ov Odbor eksperata za globalni geoprostorni informacijski menadžment (UN GGIM) u dokumentu pod nazivom „Future trends in geospatial information management: the five to ten year vision“ koji je usvojen u prosincu 2015. g. prepoznaje prostor kao ključni resurs trećeg tisućljeća. UN-ov Odbor eksperata prepoznaje Program za održivi razvoj do 2030. g. kao „idealnu priliku za globalnu geoprostornu zajednicu“ (Norris et al, 2015 : 6). da osigura višu razinu kvalitete geoprostornih informacija, njihove pravovremenosti i interoperabilnosti različitih izvora podataka. Posljedično, Odbor eksperata postavlja maksimalno povećanje vrijednosti geoprostornih informacija kao svoj najvažniji cilj. Da bi ga se moglo implementirati, od vlada se zahtijevaju konzistentne i dosljedne politike geoprostornih informacija. To doista nisu lagani niti jednostavni zadatci s obzirom na to da zapreke pri njihovom rješavanju nisu male.

Ovako intenzivne aktivnosti i napretci u sferi globalne regulative stvorili su stimulativno okruženje za debate u okviru projekta Profil dionika. Druga međunarodna interdisciplinarna znanstvena konferencija „Zapadni Balkan susreće Europsku uniju: Zbivanja u geoprostornoj domeni i održivi razvoj“ (2nd International Interdisciplinary Scientific Conference on Stakeholders' Profile in the Geodetic Sector: „The Western Balkans Meets the EU: Ongoing inside Geospatial Domain and Sustainable Development“) održana je 26. i 27. studenog 2015. g. na Geodetskom fakultetu u Zagrebu. Organizatori su prepoznali važnost globalnih inicijativa i ostali pomalo razočarani vrlo hladnim odnosom međunarodne zajednice prema ovoj konferenciji i, posljedično, skromnim odazivom. No, koga nema bez njega se može/mora i Profil dionika ide dalje.

Organizator je međunarodne konferencije bio Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pod visokim pokroviteljstvom Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske akademije tehničkih znanosti (HATZ). Generalni je pokrovitelj i zlatni sponzor konferencije bio Grad Zagreb – Gradski ured za strategijsko planiranje, srebrni je sponzor konferencije bila Financijska agencija (FINA), a donator konferencije kompanija Ericsson Nikola Tesla d.d. Konferencija je organizirana u suradnji s Hrvatskom komorom ovlaštenih inženjera geodezije i HUP-om geodetsko-geoinformatičke struke. Nositelj je aktivnosti bila Katedra za organizacijsku teoriju i menadžment Geodetskog fakulteta u Zagrebu, a autorica programa konferencije i voditeljica prof. dr. sc. Branka Mraović.

Konferencija je nastavak vrlo uspješno održane i dobro posjećene Prve međunarodne interdisciplinarnе znanstvene konferencije „Globalna okolina, profil dionika i korporativno upravljanje u geodeziji“ (1st

International Interdisciplinary Scientific Conference „Global Environment, Stakeholders' Profile and Corporate Governance in Geodesy“) koja je održana 3. i 4. listopada 2014. g. na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u organizaciji Fakulteta, a nositelj je aktivnosti bila Katedra za organizacijsku teoriju i menadžment. Prema mišljenju sudionika, konferencija 2014. g. bila je veoma uspješna po razini izvedbe, profesionalnosti pristupa i tolerantnosti debate. Pokazalo se da postoji potreba za kontinuiranim dijalogom o važnim pitanjima današnjice koja predstavljaju izazov za modernu geodetsku djelatnost i globalnu geoprostornu domenu, te je više sudionika izrazilo želju za nastavkom ove međunarodne debate u Zagrebu u 2015. g. i njezino usredotočavanje na evaluaciju procesa prilagođavanja geoprostorne domene u regiji Zapadnog Balkana zahtjevima Europske unije i na implikacije ovih promjena na inženjerske profesije.

“2015. je bila godina u kojoj su doneseni bitni dokumenti UN-a o održivom razvoju i regulaciji pozicije geoprostorne zajednice u tim procesima.”

Tog prohladnog, ali sunčanog jutra, Geodetski fakultet u Zagrebu bio je domaćin plemstvu duha u punom smislu te riječi. Na malom se prostoru, u fakultetskoj vijećnici uz panoe sponzora i portrete zaslužnih ljudi iz Kačićeve 26, okupila impresivna ekipa važnih ljudi, priznatih u njihovim strukama, s jakim referencama, što znači da i ono što su izgovorili na konferenciji ima težinu.

Konferenciju je otvorio njezin predsjedatelj, dekan Geodetskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Damir Medak kojem je pripala čast da poželi srdačnu dobrodošlicu svim uzvanicima i najavi izlaganje visokog pokrovitelja konferencije, rektora zagrebačkog sveučilišta prof. dr. sc. Damira Borasa koji je iznimno inspirativnim govorom naglasio buduće trendove razvoja znanstveno-istraživačkog rada pod okriljem zagrebačkog sveučilišta. Govore dobrodošlice održali su doc. dr. sc. Dražen Tutić, predsjednik Znanstvenog odbora konferencije, i prof. dr. sc. Branka Mraović, predsjednica Organizacijskog odbora konferencije. Ceremoniju otvaranja uveličala su tri ugledna govornika: prof. dr. sc. Vladimir Medved, podpredsjednik HATZ-a, gđa Jadranka Veselić Bruvo, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada Zagreba, i gđa Anđelka Buneta, predsjednica Uprave Fine.

Radni dio konferencije započeo je s tri glavna uvodna predavanja koja su održala dvojica visokih gostiju – Peter Wasstrom iz Švedske i Tomaž Petek iz Slovenije, i autorica koncepta i programa konferencije Branka Mraović. Od uvodnih se izlaganja međunarodnih eksperata s razlogom mnogo očekivalo s obzirom na njihovo znanje, informiranost i etabliranost u institucijama globalne geoprostorne zajednice. I zaista, gosti su impresivnom lakoćom uspostavili srdačan kontakt s auditorijem dokazujući da moderna geodezija i geoinformatika ne poznaju granice te su zainteresirali nazočne obiljem živopisnih primjera iz svojih radnih okruženja. Njihov je entuzijazam zahvalna publika, u kojoj je sjedilo dosta studenata, popratila brojnim pitanjima i još većim aplauzom.

OKVIR: PREMA GLOBALNOJ DIGITALNOJ INTEGRACIJI

Tomaž Petek, predstojnik Odjela za međunarodnu suradnju Geodetske uprave Republike Slovenije i član Izvršnog odbora UNGGIM-Europe, održao je inspirativno predavanje pod nazivom „Uloga geoprostornih informacija u ciljevima održivog razvoja – od lokalne do regionalne i globalne razine“. Oslanjajući se na ključne strateške dokumente UN-a u kojima su definirani budući trendovi razvoja geoprostorne industrije do 2030. g. Petek je temeljito i precizno objasnio zašto geografske informacije predstavljaju temeljno vrelo informacija koje omogućuje

razumijevanje prirodnih i ljudskih sustava. Kao motto svog izlaganja Peter je odabrao UN-ovu krilaticu „Sve što se dešava, negdje se dešava“ i naglasio da su tehnologije geoprostornih informacija postale odlučujući alati koji osiguravaju tehničku potporu razvoju država i ekonomskom rastu, olakšavaju donošenje odluka i formuliranje politika. U današnje se doba vlade mogu oslanjati na sveobuhvatne i točne geoprostorne informacije što im omogućuje utvrđivanje strateških prioriteta, donošenje odluka te mjerenje i praćenje rezultata. Na taj su način pojačane sposobnosti vlada, međunarodnih organizacija i istraživača da analiziraju, oblikuju i prate implementacije UN-ovog Programa održivog razvoja i izvještavaju o njemu. Geoprostorne informacije svugdje su prisutne i može ih se primijeniti u svim aspektima državnog razvoja: planiranje, zdravstvena i socijalna skrb, krizni menadžment, upravljanje prirodnim resursima, poljoprivreda, obrazovanje, gospodarstvo i zaštita okoline. Temeljni trend razvoja globalnog geoprostornog informacijskog menadžmenta usmjeren je na objedinjavanje informacija o ljudima i mjestima koje potječu iz različitih izvora (satelitskih, demografskih, statističkih, geoprostornih i okoline) u jedinstvene nacionalne informacijske sustave za praćenje provođenja ciljeva održivog razvoja.

Peter Wasstrom, predstojnik Odjela za međunarodnu suradnju švedske Državne geodetske uprave Lantmateriet i direktor IMPULS SDI projekta za regiju Zapadnog Balkana, održao je zanimljivo, stimulativno i edukativno predavanje pod nazivom „Suradnja, koordinacija, transparentnost i dioba podataka – Iskustva iz IMPULS projekta i švedske Lantmateriet“.

OKVIR: IMA RAZLOGA ZA OPTIMIZAM

U maniri iskusnog profesionalca Wasstrom je izložio švedsko viđenje „najbolje prakse“ u geoprostornoj industriji, što je za veoma zainteresirani auditorij bila jedinstvena prilika da uživo iz prve ruke dobije uvid u bogato iskustvo nordijskog INSPIRE projekta (Nordic Inspire cooperation – NOSIN). Zadaća je IMPULS projekta olakšati implementaciju INSPIRE direktive obrazovanjem osoblja iz geodetskih državnih uprava u regiji Zapadnog Balkana. Ova zahtjevna i ambiciozna zadaća za koju je EU izdvojio visoki budžet povjerena je švedskoj Lantmateriet. Wasstrom je optimističan glede rezultata ovog projekta i smatra da će on u značajnoj mjeri pridonijeti interoperabilnosti prostornih podataka i unaprijediti rad e-Vlada u svakoj zemlji. U prilog optimizmu govore i rezultati prvog regionalnog projekta INSPIRATION koji je prethodio IMPULS projektu.

OKVIR: BOGATI I SIROMAŠNI

Branka Mraović, šef Katedre za organizacijsku teoriju i menadžment na Geodetskom fakultetu u Zagrebu, u izlaganju pod nazivom „Zašto teorija dionika može biti korisna za odnose između država Zapadnog Balkana?“ naglasila je potrebu kontinuiranog praćenja rezultata implementacije programa EU-a u regiju praćenjem troškova i korisnosti koju ovi programi imaju za regiju. Evaluacijska istraživanja EU projekata koji se primjenjuju na regiju trebaju sadržavati formativnu i sumativnu evaluaciju koja je fokusirana na specifične potrebe i ciljeve lokalnih i regionalnih zajednica. Što više jedan projekt obuhvaća potrebe svih dionika u regiji, to će uspješnija biti njegova implementacija jer je dogovor osnovni preduvjet suradnje. Inovacije su pokretač napretka, ali one istovremeno i produbljuju provaliju između bogatih i siromašnih.

Tehnološki razvitak i korištenje inovativnih alata u geoprostornoj domeni iziskuju značajna financijska sredstva, što znači da se razvijene i bogatije zemlje koje imaju etabrirane infrastrukture prostornih podataka

nalaze u povoljnijoj poziciji u odnosu na zemlje u razvoju i nerazvijene zemlje. Za bogatije zemlje munjevit tehnološki razvoj u geoprostornoj domeni znači kvalitetnije i vrijednije geoinformacije i njihovu veću i bržu dostupnost i kvalitetniju uporabu. Za siromašne on znači nova zaduživanja u međunarodnim financijskim institucijama kako bi se osigurala potrebna sredstva za implementaciju ovih alata i tehnika i obrazovanje osoblja, te nerijetko vrludanja glede strategija razvoja geoprostornih domena na nacionalnim razinama.

Dobra je vijest da se u globaliziranom korporativnom svijetu mijenja i percepcija onoga što bio poželjan model korporativnog upravljanja. U 20. je stoljeću dominantan model korporativnog upravljanja bio model koji se temeljio na dioničarima. U 21. stoljeću model korporativnog upravljanja sve više anticipira: 1. interese dionika i 2. održivi razvoj kao suštinsku komponentu poslovnih strategija i aktivnosti. Međutim, da bi ove promjene prioriteta doista mogle biti provedive, a održivi razvoj mogao zaživjeti u praksi, potrebno je vratiti povjerenje investitora i vjeru u institucije.

Primarna je namjera konferencije bila nastavak otvaranja struke ne samo prema srodnim inženjerskim profesijama nego prema svim strukama čija znanja mogu pridonijeti stvaranju platforme za poboljšanje kvalitete geoprostornih podataka u regiji, ali i šire. S obzirom na činjenicu da je teorija dionika, koja je zadnjih 15-ak godina svjetski mainstream trend, potekla iz stratezijskog menadžmenta, veliko su zanimanje pobudila izvrsna izlaganja govornika iz Grada Zagreba (Gradskog ureda za stratezijsko planiranje): Jadranke Veselić Bruvo, pročelnice Ureda, njezinog zamjenika Darka Šiška te savjetnica u Uredu, Ane Magdić i Sonje Sočivice. Anđelka Buneta, predsjednica Uprave Financijske agencije (FINA-e), bila je, kao i uvijek, konkretna i visprena, a posebno ugodno osvježeno u programu bio je nastup Ivana Lupića iz kompanije Ericsson Nikola Tesla d.d. koji je pokazao ogromni entuzijazam za razvoj ICTs-a i fasciniranost cyber-kulturom i e-društvom.

Dekan fakulteta, prof. dr. sc. Damir Medak, dao je koristan doprinos konferencijskom diskursu svojim inspirativnim izlaganjem o budućnosti koncepta otvorenih geo-podataka u obrazovanju, državnim tijelima i korporativnom sektoru. Naši gospodarstvenici koje su na konferenciji svojim radovima predstavljali Damir Pahić, Robert Paj i Branko Ćurić, potvrdili su ponovo svoju visoku kompetentnost, stručnost i spremnost na dijalog sa znanstvenom zajednicom i studentima. Pokazalo se da su praktičari ujedno i izvrsni govornici koji su u zanimljivim izlaganjima predstavili rad svojih institucija kao važnih dionika u posttranzicijskom razdoblju gospodarskog razvoja Republike Hrvatske. U njihovim prezentacijama predstavljen je također i koncept promicanja socijalne kohezije i gospodarskog rasta razvojem globalnih mreža gradova i sveučilišta – Smart Cities, razvojem globalnih baza prostornih, financijskih i neprostornih podataka i njihovog međusobnog povezivanja razvojem telekomunikacijske infrastrukture. Konferencija je bila prilika da se auditorij upozna s umreženošću Hrvatske uz vrijedne projekte EU-a kao što su SINERGI projekt i IMPULS projekt, ali i za usporedne analize skandinavskog modela upravljanja prostornim informacijama i njegove implementacije, posredstvom direktiva EU-a u regiji Zapadnog Balkana.

I ove je godine iz Makedonije stigao prestižan tim u sastavu: prof. dr. sc. Zlatko Srbinski, doc. dr. sc. Zlatko Bogdanovski s Građevinskog fakulteta u Skopju i Boris Tundzev, dipl. inž., predsjednik Komore privatnih geodetskih tvrtki Makedonije. U radu pod nazivom „Sustavi upravljanja kvalitetom u geodeziji“ ugledni su gosti prikazali nove metode kontrole kvalitete geodetskih tvrtki u Makedoniji dajući time svoj obol podizanju razine kvalitete debate na konferenciji.

Ovaj interdisciplinarni program konferencije koji je stavio na stol fakultetske vijećnice ozbiljne i teške teme u vrlo teškom trenutku suočavanja EU-a i regije s izbjegličkom krizom, graničnim sporovima i geopolitičkim zaoštavanjima, okupio je elitnu ekipu znanstvenika i praktičara i pobudio veliko zanimanje studenata i mladih inženjera u programu stručnog usavršavanja HKOIG koji su se pokazali vrlo zahvalnim i zainteresiranim auditorijem. Drago nam je što smo mogli pružiti priliku i nekim mladim autorima čije vrijeme tek dolazi, što i jest jedna od temeljnih zadaća projekta „Profil dionika u geodeziji i geoinformatici“ – pomoći mladima u karijernom razvoju i usmjeravju. Tomaž Kliment iz Slovačke, Ivana Kalčiček iz Fine, Ida Pavlič iz Geodata Projekta d.o.o. i Dražen Odobašić s Geodetskog fakulteta u Zagrebu bili su dostojni predstavnici nove, mlade smart generacije.

Program konferencije u cijelosti je realiziran, a u realizaciji su sudjelovali, pored sudionika iz Hrvatske, znanstvenici i praktičari iz Makedonije, Slovenije, Švedske, Srbije, Slovačke i Republike Srpske. Ukupno je održano 6 sesija na kojima je izloženo 18 radova. Prosječno je trajanje sesije bilo dva školska sata. Voditelji sesija bili su iz znanstvene zajednice i biznis sektora. Prvi je dan jezik konferencije bio engleski, a drugi dan hrvatski. Studenti su osobito pozdravili održavanje konferencije na engleskom i priliku da čuju strane goste, pa su nam nakon konferencije u seminarima prepričavali što su tamo slušali uz napomenu da su „sve mogli dobro razumjeti jer idu i na napredni engleski“.

Prema mišljenju sudionika, ova je konferencija dala doprinos razvitku analitike geoprostorne domene i boljem razumijevanju njezinog djelovanja u kompleksnoj globalnoj okolini koju obilježava visok stupanj međuzavisnosti regija i njihove ranjivosti. Konferencija je također dala prilog promicanju ideje da je za poboljšanje investicijske klime u regiji važno njegovanje dobre suradnje između zemalja u regiji. Zemlje jugoistočne Europe više su ekonomski povezane s EU-om nego međusobno. Dobra poslovna suradnja u jugoistočnoj Europi imala bi pozitivne učinke na smanjivanje političkih rizika u ovoj regiji što bi pridonijelo povećanju atraktivnosti regije u očima investitora. U tim je naporima nezaobilazna uloga geodezije i geoinformatike zato što ona pruža servis prostornih podataka, što je temelj poslovnog, ali i svakog drugog odlučivanja. Konferencija je nastavila promicati ideju povezivanja akademske i poslovne zajednice, što je ključni faktor za uspješan razvoj i znanosti i gospodarstva.

Ova akademski vođena konferencija ostat će, po mišljenju sudionika, zapamćena po iznimnoj kvaliteti debata i polemika po sesijama, otvorenosti dijaloga i izvrsnim individualnim doprinosima, čime je dan malen, ali važan prilog kritičkome mišljenju u najboljim manirima europske tradicije ne samo na zagrebačkome sveučilištu nego i šire, i naglašena važnost tehničke inteligencije kao ključnog dionika društvenog razvoja. Održivi je razvoj prilika za geoprostornu zajednicu da se nametne kao važan dionik u rješavanju globalnih problema i aktivno pridonese suzbijanju siromaštva u svijetu, što je glavni cilj programa UN-a do 2030. g. Da bi to bilo moguće, moramo naučiti prostorno misliti.

DOSAD ODRŽANE KONFERENCIJE O PROFILU DIONIKA U GEODETSKOM SEKTORU

Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Katedra za organizacijsku teoriju i menadžment

27. rujna 2013. g.

Radionica „Profil dionika u geodeziji: Kako povećati poslovnu i akademsku zajednicu?, Dan fakulteta

29. rujna 2014. g.

Znanstveno-stručni skup „Profil dionika u geodeziji 2: Poslovne prakse u geodeziji“, Dan otvorenih vrata

3 – 5. listopada 2014. g.

First International Interdisciplinary Scientific Conference „Global Environment, Stakeholders’ Profile and Corporate Governance in Geodesy“

2. listopada 2015. g.

Znanstveno-stručni skup „Profil dionika u geodeziji 3: Tehnološki razvoj i profesije u geodeziji i geoinformatici“

26 – 27. studeni 2015. g.

Second International Interdisciplinary Scientific Conference „The Western Balkans Meets the EU: On-goings inside Geospatial Domain and Sustainable Development“

**Dođite! Priključite nam se!
Dajte svoj doprinos!**